

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 18. Hora vocatur Domini in qua traditus fuit in mortem: quia mors eius subiecta fuit eius sapientiæ, voluntati & potentiæ, & hor a similiter fuit militum & ministrorum: omnium profutura erat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

cetera illa verba d'cat illi verbum, toruoque
 respicit vultu, viduas neminem. Quale hoc
 prodigium? Considera vtrum se possit saluare,
 qui tanta ipso facit itare cogebat, eos quos
 volebat. pte. reuereri. Hinc colligit Caietanus,
 iocundum illum qui pallio reiecto fugit, non
 fuisse Dio. Ioannem: si namque vnus fuisset
 de nemine Apollolorum fugā sibi non con-
 sultasset, audire tali Saluatoris imperio:
 Sinite hos abire sic volo, sic iubeo, sic impero.
 Vos autem respondete, quem quæritis? Iesum,
 Saluatorem. Ego solus ille sum, me solum
 capite, nam si quidem vt vos semel prostrauit,
 sic posuit & cennies, nolo tamen: porro
 Sinite hos abire: illos etenim volo mortis
 mee testes Euangelij mei prædicatores:
 moxque nominis tubicines vocalissimos:
 Nihil tangere Christos meos. Hic igitur summam
 manifestat bonitatem suam & potentiam,
 Milites exequite hæc ent turbati præ tanta
 sapientie Christi demonstratione. Milites de
 ipso locuti vocant eum Saluatorem, in boni-
 tatis eius liquidissimam demonstrationem.
 Milites ad vincum eius verbum contral. etc.
 non valent, ad eius potentie testimonium.
 Sinite igitur quod si minus illi iurisciant
 volentes, non hoc agant, nisi ipso volente,
 illique dante potestatem.

Hora vocatur Domini in qua tra situs
 fuit in mortem: quia mors eius subiecta
 fuit eius sapientie, voluntati & potentie:
 & hora similiter fuit militum & mini-
 strorum: quia omnium profutura erat
 salutis, & quia in ipsa dedit illi potesta-
 tem, vt mortem eius executioni manda-
 rent.

Cuius Domini formam assumpseras sensi
 Dad nostræ redemptionis opus, & sicut talis
 reddidit fuerat, nec non proptium illi est
 qui talis est, vt manibus tradatur eorum, qui
 illum emerant; idcirco tradi voluit eorum,
 mambus: Hæc est hora vestra & potestas tene-
 re. fortasse verbum non est in SS. Scrip-
 tura, quo denotent Expositores plura mylte-
 ria, quam in hac Hora, super hanc clausulam:
 Hora erat quasi sexta, super hæc verba; Duode-
 cim sunt horæ diei, sic est ea illa: Venit horæ a quon-
 dam, vt mortui sustineat vocem filij Dei, super horas

vineæ, quæ toties ponuntur: super horam
 cœnæ, & super mediam horam Apocalypsis;
 Origenes, Dio. Hieronymus Dio Augustinus;
 De verbis Domini Dio Ambrosius & Dio
 Gregorius, de his agunt, Veruntamen hora
 sunt hæc notam digna: nam agens Dominus
 de tempore Passionis suæ virtut hoc verbo,
 Hora, Ecce appropinquauit hora Apud Diuum
 Marcum, Si fieri possit, transire: h' illa hora.
 Apud Dio. Ioann. Nondum venit hora mea:
 et alio loco, Nondum venit hora eius.
 iterum: Venit hora vt clarificetur filius hominis:
 et deinde: Veni in horam hanc. Pater saluisfa-
 meæ hæc hora. Schemus Iesus quia venit hora eius.
 Ecce venit hora, etiam venit: et paulo superius:
 Pater venit hora, et in finibus istis locis vocatur
 Christi Passio Hora: & quomodo in multis
 illoque dicatur absolute hora, in aliis tamen
 dicitur hora Christi: Hora mea, hora eius. Sed
 nunquam vocatur hora alterius personæ, &
 præsertim inimicorum, nisi hic: Hæc est hora
 vestra

Hora Passionis Christi vocatur absolute
 Hora antonomastice eadem format quæ dum dici-
 mus Poeta absolute, intelligimus apud Græcos
 Homerum & apud Latinos Virgilium; & per
 veram significatur Roma, per Prophetam
 Iaias, per Apollolum D. Paulus, per Doctorem
 Angelicum Dio, Thomas: sic per horam
 absolute, hora intelligitur Christi Passionis:
 quia hæc hora est horarum totius mundi. Si
 reuoluamus à principio mundi, omnes scrip-
 tæ nullam aliam considerant horam quam
 hæc; omnes Prophetæ non ad aliam quam
 ad hanc collimarunt; omnes figuræ non aliam
 quam hanc designarunt: euangelistæ non
 non de alia magis principali quam de hac
 egerunt: omnes Doctores non exponunt
 mysteria de alia quam de hac eminentiora.
 Ab hac hora dependet æternitas ecclesiæ,
 duratio Beatitudinis mundique tempus. O
 hora herarum! Si quid mereor, huius horæ
 virtuti ascribo: si satisfacio, in virtute huius
 horæ fit ista satisfactio: si mihi sacrificium
 opituletur, huius horæ virtuti grauis ago: si
 baptisimus me lauet, huius horæ virtuti con-
 gratulor; si penitentia me reconciliet, huius
 horæ virtuti in hoc agnoscat: si saluet, in
 huius horæ saluor efficaciam: tandem omne
 bonum, omne meritum, omne præmium in
 huius horæ virtute possideo, in qua de morte
 Chri.

Christi velut de principio & fonte purissimo
 omne nostrum scaturit bonum, meritum, &
 beatitudo. Hæc hora verè dicitur hora
 plenitudinis quia in ea sola com-
 pleta sunt oracula Prophetarum, figuræ
 & diuinæ prædeterminationes: salus & redemptio
 hominis: *Consummatum est* ait Dominus
 quando ad hæc peruenerat horam, *Cæcum*
horam notam. Quando tituli, licet multi,
 alicuius rei non valent integrè declarare
 magnitudinem, aptius illa sine illis & nudè
 declaratur: sic euangelicè ita simpliciter
 gloria per orque scripserunt mysteria nullis
 adiunctis titulis nullisque epithetis: quia ubi
 tituli & epitheta ipsa sunt excellentiæ &
 magnitudine rei inferiora, quibus illam uideret
 honorare, satius est illa omittere. Nomen hoc
 Rex absolute dictum omnis maioribus titu-
 lis, maiorem denotat adorationem, quam
 dicendo, Rex huius vel illius Regni, quia
 per hoc significatur non esse possibile quibus-
 cumque titulis eius comprehendere maiesta-
 tem, qui hoc nomine declaratur, Præcellentiæ
 Passionis Christi sic omnibus est superior
 titulis, ut nullo possit titulo comprehendi-
 tur. Quocirca ut illam plenius indicarent euange-
 listæ absolute illam pronuntiant esse horam,
 nullo superaddito ei titulo: *Appropinquauit*
hora: vel si aliquando adiungatur, dicitur *hora*
eius. Hoc discrimen est inter Christum & nos,
 quantum spectat horam mortis, quod hora
 eius sit hora Christi & nos eius hora sumus,
 quia illi subicimur, ipsa verò Christo.
 In tribus morti subicimur, quantum ad
 scientiam, ad potentiam, & appetitum. In
 scientia, quia horam ignoramus: *Nescitis diem*
neque horam, nempe mortis: *Vigilate,* quia *quia*
hora non putatis, filius hominis ueniet. Si poten-
 tiam spectes nemo ualet illi resistere, imò nobis
 uenit iudicis: *Non est in potestate hominis conuincere*
spiritum, id est animam, ne corporis relinquat
 ergastulum, quando mortis hora aduenit:
Statutum est hominibus semel mori. Iam est
 præstituta hora in qua singulis est morien-
 dum, & hoc tantum semel. *Quis est homo qui*
uincet, & non uincet mortem? Quantum ad
 appetitum naturalem attinet illi subicimur:
 quia numquam id ualeamus efficere, ut mors
 nobis dulcis efficiatur: imò impossibile est ut
 ipsa in se molesta non sit, nobisque displiceat
 sic audio loquentem Apostolum: *Quis in hoc*

tabernaculo sumus, in gemis sumus quia in eo
 moluitur expoliari, sed superuigilare: & ita Chri-
 stus expositus Divo Petro, quando de morte
 eius sic illi loquitur: *Alia te cinget & dicitur*
quis tu non uis. Verumtamen Christo morti eius
 subiecta quantum ad hæc tria. Primum con-
 sciendo: quia *Sciens quia uenit hora eius,* in
 uoluntate: *Oblatum est quia ipse uoluit:* et in
 potentia, quia illam Christus sibi seruauit qui
 se contra omnes tutaretur, & licet ipse daret
 ministerio etiam Angelorum: *Plurimum dicitur*
decem legiones Angelorum. Nec clari permissit
 manus eius pedesque perforare, quibus con-
 stans detineretur, nec lancea lateri aperire
 nec spinæ diuinæ eius tempora terebare, nec
 flagella sacrum eius vulnerare corpus, nec
 milites illi manus iniicere violentas, si illi non
 permisisset, itaque ad hoc dedit ipse pote-
 statem: *Hora eius:* & ratio hæc erat, cum enim
 omnes Passionis mortisque circumstantiæ
 illius essent, id est eius subiectæ potestate
 pariter & tempus eiusque hora illi subiecta
 tur. Locus mortis non est hominis, quia non
 est in manu eius, ut eo quouult, loco muta-
 tur. An non meministi quod Herodes illum
 occidere uoluerit in Bethleem, ipse uero
 noluerit? Similiter enim Patriarchæ illum
 uoluerunt in Nazareth interimere ipse tamen
 non consenserit: quia Dominus erat locus
 mortis sue: *Et non capis Prophetam perire extra*
Hierusalem.
 Idem notamus in modo moriendi: con-
 tur die quodam cum lapidibus obrute, sed
 hoc modo nequaquam mori uoluit sed *Altera*
dit se & exiit: studens illud ex summo decem-
 tum præcipitare, sed talem noluit mortem
 acceptare: *Transiens per medium illorum uenit.*
 Ad confirmationem eius quod Christus bo-
 rum omnium esset Dominus, nominatio
 autem horæ eius, in mentem tibi ueniat
 uuptæ in Cæna Galilææ, quas tamen Dicit
 Iohannes describit, quia ipse Iponus fuit et
 sententia Dni Augustini & Y. Bædæ, vel ob
 alias rationes quas alij SS. Doctores profe-
 runt: In illis defecit uinum, & Virgo purissima
 Marciæque eius sanctissima que puerum
 aderat, præsentem illi necessitatem indicat
 aitque: *Uinum non habetis:* cum intentione quod
 ipse necessitati succurreret uirtute licet mite-
 culi: cui sic ille: *Quid mihi & tibi est mulier?*
 pendum uenit hora tua: Mulier quid ad te?

II.
 Cur di-
 catur ab-
 solute
 hora.

III.
 Discrimē
 inter
 horam
 nostram
 &
 Christi.

IV.
 In tribus
 morti
 subici-
 mur.

Ps. 88. 49.

& te spectat vini defectus, si nondum venit
 hora mea? Exponunt nonnulli hanc horam
 de tempore faciendi miracula quasi dicit
 Christus, illud nondum aduenisse in quo
 miraretur miracula. Quomodo ergo illud
 efficitur? Respondet Dn. Chrysostomus, quod
 dicitur uoluerit, nondum uenit hora mea
 faciendi publicè miracula: & ita nondum
 horam effulsisse quã hoc pararet. Vel quod
 nondum hora illuisset faciendi illud mira-
 culum donec uini defectus ab omnibus
 animaduertetur. Dn. Augustinus exponit
 de hora mortis meæ, illa enim propria est
 hora mea, in qua declarabo, quid mihi &
 tibi sit miser, id est quid ego de te acceperim:
 Nam de Deo accepi esse Dei: *Deum de Deo*,
 horam de luminibus de te uerò naturam humanam,
 et hac parte mortis adueniet hora, per illam
 declarabitur hanc esse meam: nam sicut Deus
 tempus ad illam ego prælitico. Itaque hanc
 suam uocat horam, in qua causa eius esset
 utilitas, & negotium quod in se suscepit
 ad saluandum scilicet mundi redemptione. O
 horam non ponderet mensuram, non teret
 uerit, sed diuiter ponderet uoluntatis, & intra
 in mensuram suam totas æternitatis!
 Hora uestra & potestas tenebrarum. Siqui-
 dem expendimus quare mors & Passio Christi
 dicitur eius hora absolutè, & etiam hora cum
 dicitur *Eius*, tamen ratio suadet ut etiam ex-
 pondamus quare uocetur hora Iudæorum.
 Appare quorundam delictamentum qui se
 iudicant Astrologos dicuntque quod ex inde
 probant iudicia: Hora uestra: q. d.
 Nunc, ita nunc accessit captiua mea con-
 uersatio. Apertam sapit Erymidem hoc
 credere quod prius non fuisset ordinata
 Christi captiua, quã eceli sunt creati. Con-
 sideramus quod nonnulla hi significant sed
 uocantur quod effectus producant con-
 tingentes, hi namque à nostra dependent
 libera uoluntate. Hanc materiam susce tractant
 Dn. Augustinus, & Dn. Thom. nec est
 credibile achores humanas à cœli pendere
 constellationibus: quia licet secundum corpus
 sumus ipsi cœli inferiores, attamen si spectes
 animam sumus longè superiores. Vnde nihil
 uoluntatum cognosci potest: quia animæ
 uoluntate corporum cœlestium sunt iustitibus
 superiores. Notandum facinus illud hominum
 Apollodorum: nam plures igitur libros tradi-

derunt, *Cariolarum rerum*, quoniam nonnulli in-
 terpretantur de Astrologia iudiciaria. Quo-
 modo ergo subesse potest cœli motui res
 adeo uoluntaria, quæ sit erat mors Christi?
 Iudicium audi D. August. *Non stella facti
 Christum nasci sed ipse eam fecit mirabiliter
 apparere*. Dicitur ergo hæc eorum hora
 Hora uestra, eo modo quo dicimus dum
 alicuius hora aduenit, quã se possit uendi-
 care: *Uenit hora eius*. Quam ardentet Iudæi
 uindictam de Christo sumere desiderabant:
Hæc est hora uestra.
 Verum etiam in hac forma loquendi dico,
 non est hora uestra, quia tu Domine ille es
 qui nobilem hanc de rei iniuriis sumpisti
 uindictam, qualem hactenus nemo cepit: cum
 illæ tantæ fuerint quantæ fuerunt offensa
 Dei, supremæ iniuste malefati à tot annorum
 in mundo curricula: *Hora eorum*: quia hora
 uenerat non tantum Iudæorum sed omnium
 hominum: quia in illa morte, quæ in illa hora
 debebat executioni mandari, omnes salutem
 uitamque consequerentur: & ideo omnibus
 militibus & Iudæis ait Christus: *Hora uestra*:
quia iam non erit distinctio Iudæi & Græci.
 Sed apertè Christus loquitur: *Hora uestra*:
 quia nunc Deus permittit ut ipsum capiant:
 etenim talem nunquam illis dederat pote-
 statem & facultatem: & hoc est, *Potestas uestra*,
nam potestas tenebrarum & potestas est diaboli,
nam, ita Dn. Cyprianus q. d. quod illo mo-
mento diabolo concessa sit potestas quid libet
contra Christum exequendi. Alij sic capiunt:
Potestas tenebrarum, per uos, nunc data est
dæmoni potestas quatenus me uobis adiu-
uantibus interficiat. Alios lego sic intelligen-
tes: Potestas tenebrarum id est ignorantia: quia
malitiosa regnauit, ignorantia, & caligo
tenebrarum: etenim supercedit ignis, & non
uidemus solem. Numquam potuerunt tenebræ
contra solem quidquam efficere, nunc autem
illis tribuitur potestas qua lucem eius obti-
nebrent. Dedit illis idem Dominus potestatem
quã uinculis eum constringerent sicut illa
fuit de qua Pilato dixit: Non haberes aduersum
me potestatem ullam nisi tibi datum esset de super
Quocirca in templo Non tenuerunt enim, quia
non erat eis data potestas. Nunc igitur quando
tenebræ contra lucem præualent potestate,
considerandum super est qua ratione Christum
talibus iam traditum manibus fuit exceptum.

Rom. 10.
 12.
 VIII.
 Quæ sit
 hic pote-
 stas te-
 nebrarum.
 D. Cy-
 rillus.
 RILL.
 In catena
 aurea.
 2f. 57. 9.
 10f. 19. 11
 Matt. 21.
 36.

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

72. Modo videbis discipulos fugā sibi consulentes, negantes Apollones, audaciores apparitores, insultantem inferorum, spūis faciem eius conspēgi, caput spūis terēbrari ipsam. 73. opprobriis exponi, deridari & ironice hūc que Regem adorar: Hæc est hora vestra & potestas tenebrarum.

74. §. 19. Cum facultatem Christus ministris dedisset, qua caperetur, dum ait: Hæc est hora vestra; omnes discipuli vellet eo fugerunt etiam ipsi maximo famillares; quia opus erat soli Domino reseruari nostræ redemptionis; quia teste Propeta, Torcular solus ipse calcaret.

¶ 49. Quando discipuli Christum viderunt manibus traditum suctum inimicorum. Omnes vellet eo fugerunt. Punctum hoc notaturum Dio. Mathæus & Dio. Marcus, quod nimirum eum destruerunt. Hoc inter alia dignitatem ostendit prælii, quando quis solus inermis contra multos procedit, & adit domum inimici. Hic innotescit Christi victoria, armis omnibus exuti, & qui passurus in cruce, in aëre progrediant, hic domus est dæmonum, & solus Torcular calcantibus: Vt autem opus redemptionis mundi in morte sua completum, illi adteriberetur, permiste vt omnes eum desererent. Nescio quid magis admiretur, vitum hæc Christi solitudinem, vel abiectam Apostolorum foecordiam.

¶ 50. Tunc vellet eo omnes fugerunt. Quales hi milites, qui ad primum belli tumultum terga vertunt, ducentique deserunt pusillanimes? Accidit aures in agris consistere, quis inopinatio lapidem illis adiecit, illico omnes aufugiunt & eorum se periculo eximere in patatos sibi corruunt laqueos. O caelestem lapidem Christum! Hodie namque cadit & confestim videre licet aures discipulos suos auolantes, dumque fugiunt, in retia incidunt peccatorum.

¶ 51. Fuit hæc eorum culpa grauis, quia Trepidauerunt timore, ubi non erat timor; quia hoc Christo reuertebatur: Timor & tremor venerunt super me & contulerunt me tenebra. Tam illi securi erant hoc Christi præcepto: Intus hos abire. Deinde tempus tunc erat Christum confitendi & eum illo morientis. Vah! Apostoli vbi nam

erant? Eo vellet omnes fugerunt. Non enim confitentur, quia fugere est illam negare. Idcirco his diebus quasi obmutescendo dicuntur hoc diei, sed Martini voce altiori & castius, quia horæ sunt noctis; quia Apostoli in decem huiusmodi cessauerunt Christi confessione, & tantum audire sunt obsecrare Propeta. Vt impleretur Scriptura, & vique ad ipsos latroes, cum vnus ex illis & huc celebrat ab huiusmodi egredierit de Christo coherere confessionem: & Cetero qui dicit. Vbi erat Deus erat iste.

¶ 52. Omnes discipuli vellet eo fugerunt. Quis hoc Bartholomæ fugis? Cum rogatus sis & Remmare obuius Regis; tantum caput locustia? Et tu Thoma, qui tantum tantus audacia vitam tuam innotuit? Tu discipulorum eius tantum exposuisti? Tu & notamur eius ille; quid sic cum notis detentis auribus? Quod vos Simon, Iacob minor, Iohannes, & Iuda Taddæus Christi fratres vobis fugā consulitis? Deinde duo Germani fratres Iacob & Iohannes, qui præ er parentelam estis profecti? Testem libertatem, modo fugam innotis ignominiam? Tunc Iohannes dilecti? Tu Petre quam paulo ante ducebantem audiuit: Eiusmodi oportet me mori secum, non te negabo, modo leporem induis & ignavia corpeles? Heu infamitas! Heu magna nimis ignavia! Heu infamitas non ferendus! Sed hæc facta sunt vt impleretur illud de Psalmo: Elongasti a me animam proximum, & vultus meos in miseria. Et licet aduertit Ven. Bona impendunt erat illud, quod ipse Christus prædixerat: Omnes qui scandalum patierint in me in nocte ista. Et hoc Zacharie vaticinium: Percussam palmeam & disperge stur oues gregei. Et sic necesse fuit & hæret quia opus hoc Heroicum soli Christo seruabatur: Tercio ne calcantibus; quod quidem per hoc magnam ostenderet officium Redemptoris, & quod ipsum solum esse sufficiens, vt alterius non requireret mortis societatem, ad eximium redemptionis nostre mysterium. Ad hoc, ex aucte Dni Crisostomi socios Christus non vult, nec quidem Apollones suos in morte tua & Passione, ne quis tantum crederet, quod alio quam suo sanguine mortem redimisset. Sine sanguine non se remigil potro sanguis esse debuit vnus solus, qui